

2018-10-22

RS/1834/2018

Anna-Lena Alfreds
Enheten för krisberedskap, säkerhet och miljö
Tfn: 070-2752868
E-post: anna-lena.alfreds@regionjh.se

Luftfartsverket
filippa.wahlgren@capgemini.com

Svar på remiss om underlag till regeringsuppdrag N2018/02442/SUBT gällande en utbyggd lokal flygtrafikledning på distans - effekter för totalförsvaret

Region Jämtland Härjedalen har getts möjlighet att lämna synpunkter på vad en utbyggd lokal flygtrafikledning på distans kan ge för positiva och negativa effekter för totalförsvaret. Regionen har tidigare lämnat synpunkter rörande *regionala effekter* av en utbyggd flygledning på distans.

Region Jämtland Härjedalen instämmer både i de fördelar och nackdelar som beskrivs i remissunderlaget och anser att digitalisering av olika samhällsviktiga funktioner och verksamheter är en naturlig utveckling. Parallellt är det oerhört viktigt att risk- och konsekvensanalyser genomförs och att arbete sker med robusthetshöjande åtgärder och kontinuitetsplanering för att minska sårbarheter. Ju mer kritisk och komplex den funktion är som digitaliseras, desto viktigare blir dessa aspekter. Flygtrafikledning får anses som en samhällskritisk funktion och det behöver därmed säkerställas att flygplatsen kan fungera trots svåra förhållanden och störningar vilket regionen förutsätter beaktas i fortsatt arbete.

Region Jämtland Härjedalen ställer i dagsläget inga särskilda krav på Åre/Östersunds flygplats ur ett totalförsvarsperspektiv. Arbetet med civilt försvar och planering för höjd beredskap har ännu inte kommit så långt att dessa frågor diskuterats och det är svårt att i nuläget förutse alla konsekvenser. Flygplatsen är dock en mycket viktig del för akutsjukvårdens funktionalitet och krisberedskap i fredstid. De krav och behov som Regionen har avseende flygplatsen är att 24/7/365 kunna ta emot och skicka fixed wing transporter akut och planerat, samt att ta emot och skicka plan pga Donation. Vid en större katastrof eller extraordinär händelse, behöver också större plan motsvarande svenska nationella ambulansflyget (SNAM) kunna landa, starta.

Det är tänkbart att behoven av fungerande flygplats snarare ökar än minskar vid en situation med höjd beredskap, förutsatt att luftrummet är öppet. Det ska också påtalas att totalförsvaret kommer att ha ett stort beroende av att sjukvården fungerar, inklusive sjuktransporter.

Norrlandstingens regionförbund (NRF) har utifrån regionala aspekter tidigare påtalat att de lösningar till redundans som presenterats inte varit tillfredsställande. Region Jämtland Härjedalen vill påtala att dessa aspekter är ännu viktigare att ta hänsyn till ur ett totalförsvarsperspektiv, både vid s.k. gråzonsproblematik och inför höjd beredskap. Reservlösningar med kort anspänningstid måste finnas. Innan beslut tas om att fjärrstyra Åre/Östersunds flygplats bör hänsyn tas till det militärgeografiska läget, samt det faktum att NATO har etablerat trupper i Trondheim, endast 20 mil från Östersund. Även konsekvenser

av kommande försvarsbeslut behöver inväntas och analyseras innan beslut tas. Ur ett totalförsvarsperspektiv är bedömningen att sammantaget ökar behovet av robusta, redundanta och säkerhetsskyddade lösningar för flygledning av Åre/Östersunds flygplats.

REGIONSTYRELSEN

Ann-Marie Johansson (S)

Regionstyrelsens ordförande